

**Informatie over de zeldzame
motorneuron/spierzenuw ziekte:
Primaire Lateraal Sclerose (PLS)**

Wat is PLS?

PLS (primaire laterale sclerose). Een motorneuron ziekte (spierzenuwziekte) waarbij de motorische zenuwcellen achteruitgaan. PLS leidt tot stijfheid en spasticiteit van de spieren in de mond, benen en armen. Het kan leiden tot invaliditeit. PLS kan bij volwassenen op elke leeftijd ontstaan. PLS uit zich in stijfheid en spasticiteit door een verhoogde spierspanning met verhoogde reflexen. De klachten nemen heel geleidelijk aan toe. Meestal beginnen deze klachten in beide benen. PLS kan echter ook beginnen in de spieren voor het spreken of spieren van de armen. Patiënten struikelen gemakkelijk, kunnen niet of moeilijk lopen en hebben verminderde kracht in de benen. Bij het spreken valt op dat het articuleren meer moeite kost waardoor de patiënt langzaam praat. Op den duur kunnen ook kauw- en slikproblemen ontstaan. In de loop van de ziekte kan de blaas spastisch worden waardoor frequente aandrang en urineverlies kunnen ontstaan. De progressie is vaak traag. Echter kan het tegendeel ook, soms een tot twee jaar na de diagnose geheel afhankelijk worden van hulpmiddelen en zorg.

Informatie over de zeldzame motorneuron/spierzenuw ziekte: Primaire Lateraal Sclerose (PLS)

Symptomen

Indien een cliënt met een of meer van de onderstaande symptomen bij een huisarts op consult komt en de huisarts vermoedt dan dat er sprake kan zijn van een neurologische aandoening via een anamnese onderzoek is een verwijzing naar een neuroloog die een onderzoek doet naar een eventuele neurologische aandoening de volgende stap.

Veelal eerst voorkomende symptomen bij PLS die niet direct aan de spierzenuw ziekte gelinkt worden zijn:

Coördinatie	<i>Wijdbeens lopen, voetvegen moeilijk, moeilijk diepte bepalen</i>
Emotie	<i>Huilen en lachen oncontroleerbaar, hevige schrikreacties</i>
Overgevoelig	<i>Huid overgevoelig, zenuwpijnen</i>
Reflexen	<i>Reflexen zijn te groot, voetreflex afwijkend, rotatie handen traag</i>
Speekselvloed	<i>Verminderd slikreflex, gestoorde tong en mondmotoriek</i>
Spasticiteit	<i>Spasticiteit is vaak het gevolg van een aantasting van het centraal zenuwstelsel</i>
Stemgeluid	<i>Hese stem, lange gesprekken vermoeiend</i>
Stijfheid	<i>Stijfheid en spasticiteit van de spieren in mond, benen en de armen</i>
Struikelen	<i>Slepen van voeten waardoor snel struikelen of vallen</i>
Temperatuur	<i>Overgang van warmte naar kou veroorzaakt spasticiteit</i>
Urineren	<i>Weinig urine vasthouden en snel aandrang</i>
Vermoeidheid	<i>Vermoeidheid die niet in verhouding staat tot de verbruikte energie</i>

*Uitgebreide informatie op deze website van een ervaringsdeskundige:
<https://joslotz.nl/coordinatie.html>*

**Informatie over de zeldzame
motorneuron/spierzenuw ziekte:
Primaire Lateraal Sclerose (PLS)**

Ziekteverloop bij PLS

Primaire laterale sclerose (PLS) is een zeldzame motorneuron ziekte, waarbij er sprake is van degeneratie van de zenuwcellen in de hersens. De piramidebaan kan op den duur geheel worden aangetast. De laterale zenuwbanen verharderen waardoor signalen niet goed worden doorgegeven aan de spieren. De belangrijkste symptomen zijn progressieve spasticiteit en spierzwakte, met een afwijkend looppatroon en balansproblemen.

Bij een deel van de patiënten kan PLS binnen vier jaar overgaan in Amyotrofische Laterale Sclerose (ALS).

PLS is niet erfelijk.

Er bestaat (nog) geen therapie die PLS geneest of vertraagt. De behandeling is daarom gericht op het optimaliseren van de kwaliteit van leven: voorkómen van complicaties, bestrijden van symptomen, behoud van mobiliteit en conditie en maatregelen om energie en belasting in evenwicht te houden. De huisarts of de revalidatiearts/team heeft hierbij een coördinerende rol.

Voor de alle andere zorgverleners die een PLS patiënt op den duur nodig heeft, is deze informatie ook van belang om een inzicht te krijgen over de zorgbehoefte van een PLS patiënt.

**Informatie over de zeldzame
motorneuron/spierzenuw ziekte:
Primaire Lateraal Sclerose (PLS)**

Behandeling

PLS is (nog) niet te genezen. De behandelingen zijn vooral gericht op de verschillende symptomen.

De zorgverleners die een behandeling kunnen geven zijn de: neuroloog, revalidatiearts/team, huisarts, fysiotherapeut, ergotherapeut, logopedist en de psycholoog.

Medicijnen die er zijn om de spasticiteit te verminderen zijn Baclofen of botulinetoxine-injecties (Botox). De meeste medicijnen hebben bijwerkingen. Het is belangrijk dat de voorschrijvers van eventuele medicijnen goede voorlichting geven over de medicijnen en of de combinatie van medicijnen (die een patiënt al neemt) mogelijk is.

Als patiënt bespreek je de methoden van zorg altijd met jouw zorgverleners. Probeer in jouw zorgcircuit "de spil" te zijn om de behandelingen van de ene zorgverlener naar de andere zorgverlener door te spelen.

Als PLS patiënt ben je gebaat bij een multidisciplinaire aanpak van de geleverde zorg.

Dit zorgt ervoor dat er de juiste balans in alle zorg is.

Deel deze informatie met je zorgverleners. De ziekte PLS is vaak nog onbekend bij de eerstelijns zorgverleners en het is in het belang van de PLS patiënt, dat de zorgverleners kennis opdoen over PLS.

Print deze pagina om te delen.